

Informácia o výsledku kontroly NKÚ SR na Správe ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja

V zmysle poverenia NKÚ SR č. 616/01 zo dňa 29. 01. 2014 bola vykonaná kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu a údržbu pozemných komunikácií vo vlastníctve TSK a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC, ktorej **účelom bolo preveriť hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť využitia prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel zo štátneho rozpočtu do rozpočtu samosprávnych krajov, rozsah využitia finančných prostriedkov z prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel v rámci systému výstavby, opráv a údržby ciest II. a III. triedy vo vlastníctve TSK.**

Pri zohľadnení jednotlivých regionálnych špecifík budú v rámci kontrolnej akcie porovnávané a zhodnotené jednotlivé systémy správy, údržby a obnovy ciest II. a III. triedy v rámci celej SR.

Kontrola bola vykonaná v čase od 06. 03. 2014 do 16. 06. 2014 v kontrolovanom subjekte: Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja (SC TSK), Brnianska 3, 911 05 Trenčín, IČO 37915568.

Predmetom kontroly na SC TSK za obdobie 2010 - 2012 bolo:

1. Pôsobnosť kontrolovaného subjektu;
2. Plnenie a zhodnotenie vývoja príjmov – výdavkov;
3. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, zmlúv a postupov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, poskytnutými z rozpočtu územnej samosprávy správa ciest so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vynaložených zdrojov;
4. Úroveň, účinnosť a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti.

SC TSK ako príspevková organizácia zriadená Trenčianskym samosprávnym krajom, zabezpečovala správu, údržbu a rekonštrukciu ciest II. a III. triedy rovnako ako zmluvnú údržbu ciest I. triedy na území samosprávneho kraja. Vlastnou činnosťou bola zabezpečená zimná údržba ako aj odstraňovanie havarijných stavov a bežná údržba ciest vrátane maloplošných opráv povrchu ciest. Súvislé opravy povrchov ciest boli vykonávané dodávateľským spôsobom podľa objemu účelovo viazaných finančných prostriedkov na úsekoch ciest, ktoré určil zriaďovateľ. Skrátenie intervalu obnovy povrchov ciest bolo však dosiahnuté najmä tým, že zriaďovateľ delimitoval na SC TSK modernizáciu úsekov ciest, ktorú zabezpečil a financoval z vlastných prostriedkov, prijatých úverov ako aj z prostriedkov poskytnutých Európskou úniou.

Kontrolou bolo zistené, že prostriedky na opravu, údržbu a rekonštrukciu ciest boli vynaložené hospodárne a efektívne, ale neboli vynaložené dostatočne účinné. Dôvodom nedostatočnej účinnosti bol zhoršujúci sa technický stav ciest v období rokov 2004 – 2012, aj keď v období rokov 2010 – 2012, ktoré boli predmetom

kontroly, bol stav ciest zlepšený. Udržanie takéhoto objemu investícií do ciest nie je v ďalšom období pravdepodobné.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že doba odpisovania vykonaných modernizácií ciest bola stanovená v zmysle interných predpisov zriaďovateľa na 50 rokov, čo bolo približne päťkrát viac ako ich technická životnosť. Údaje o nákladoch na realizované výkony vykazovala SC TSK v rôznych sumách vo výkazoch pre rozdielnych príjemcov, napr. pre Štatistický úrad SR, pre zriaďovateľa, pre Finančnú správu SR a pod., pričom nebolo možné jednoznačne preukázať, ako boli údaje zostavené a prečo sa odlišovali.

Kontrolou bolo zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní, keď v správe o zákazke nebola uvedená identifikácia vylúčeného uchádzača, odôvodnenie jeho vylúčenia a keď boli uzatvorené dodatky ku dvom zmluvám o dielo na práce, ktoré neboli zadefinované v pôvodnom predmete zákazky bez vykonania verejného obstarávania v zmysle uvedeného zákona.

Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy nebol dodržaný, keď v zriaďovacej listine nebolo uvedené vecné a finančné vymedzenie majetku, čo bolo zistené aj kontrolou útvaru hlavného kontrolóra zriaďovateľa v roku 2011, pričom zriaďovateľ nevykonával úpravu zriaďovacej listiny ani po žiadosti zo strany SC TSK.

Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy bol ďalej porušený, keď dodatočne pridelené prostriedky na kapitálové výdavky boli rozpísané na nesprávne položky ekonomickej klasifikácie. Pri použití uvedených finančných prostriedkov bol následne prečerpaný rozpočet na príslušných položkách ekonomickej klasifikácie, čo nebolo zistené pri výkone predbežnej finančnej kontroly, čím bol porušený zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Odporúčania:

- nastaviť kontrolný systém v spolupráci so zriaďovateľom tak, aby bolo možné identifikovať chyby pri rozpisovaní záväzných ukazovateľov rozpočtu a odstrániť ich pred predložením finančných výkazov ich príjemcom;
- vypracovať postup vykazovania údajov o výkonoch o nákladoch tak, aby bolo možné overiť správnosť údajov vykázaných pre jednotlivých príjemcov;
- stanoviť v spolupráci so zriaďovateľom dobu odpisovania ciest tak, aby bola v súlade s technickou dobou životnosti;
- prehodnotiť spôsob súvislých opráv a modernizácií povrchov ciest (napr. rozdeľovaním niekoľko kilometrových opravovaných úsekov na kratšie, opravy polovičných namiesto plných profilov, zohľadňovať aj intenzitu a typ dopravy) a zároveň v spolupráci so zriaďovateľom hľadať ďalšie zdroje na financovanie